

УКРАЇНА

(19) UA (11) 60848 (13) A

(51) 7 A01K13/00, A01K15/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДВидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВІДБОРУ ВІВЦЕМАТОК В ТІЧЦІ

1

2

(21) 2003032025

(22) 07 03 2003

(24) 15 10 2003

(46) 15 10 2003, Бюл. № 10, 2003 р.

(72) Сухарльов В'ячеслав Олексійович

(73) ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАР-
НА АКАДЕМІЯ

(57) Спосіб відбору вівцематок в тічці, який включає використання баранів-пробників в обмеженому просторі з групою маток, який відрізняється тим, що обмежений простір обладнують годівницями, які упорядковують вівцематок в орієнтованому положенні і створюють вільний доступ барана-пробника для обнюхування і здійснення садок на матку

Винахід відноситься до сільського господарства, зокрема до вівчарства, а саме до методів відбору вівцематок в тічці

Після літнього випасу овець, організм тварин в осінній період має найкращі показники по здоров'ю. Саме в цей період вівцематки знаходяться в охоті і цей фізіологічний стан необхідно зразу ж виявляти і відправляти їх на осіменіння (або запліднення), щоб одержати здорових ранньозимових ягнят

Для відбору вівцематок в охоті використовують баранів-пробників

Відомий метод відбору вівцематок в охоті [1], який включає розділення (розбивку) отари на групи, запускання (запуск) кожної групи в окремий відділок загону для виявлення фізіологічного стану вівцематок та відбір їх в охоті для осіменіння, або парування, тобто запліднення

Відділок для відбору маток обладнаний переносними щитами, які обмежують простір переміщення вівцематок при обнюхуванні баранами-пробниками і здійснення ними садок на маток

Відмічені баранами-пробниками вівцематки направляють в обмежені щитами місця (закутки) цього відділку загону, а потім до іншого відділку на осіменіння або парування (запліднення)

Цей метод не забезпечує вільного доступу барана-пробника до кожної матки, так як вони знаходяться в стані скупченості і неорієнтованості. Тому при такому методі відбору затрудняється процес наближення баранів до маток, індивідуального обнюхування і виявлення їх в охоті. Як показує практика, велика частина вівцематок знаходиться в стані "тихої охоти" і її можна виявити тільки на близькій відстані при індивідуальному приближен-

ні. А це не можливо при скупченості і неорієнтованості

Окрім того, тривале перебування в отарі виснажує баранів-пробників і вони до кінця вибирання незадовільно відшукують вівцематок в охоті, а також в скупченій групі барани-пробники дуже часто збивають підв'язані на черево фартуки і гублять їх, що не гарантує випадкових спарювань з вівцематками. В умовах скупченості не виключений багаторазовий підхід до одних і тих же вівцематок різних баранів-пробників. А це виснажує їх

Тому залишаються матки не визначеними баранами-пробниками, які не вилучаються із груп

Задача винаходу підвищити ефективність методу відбору вівцематок в охоті шляхом створення вільного доступу барана-пробника до матки

Поставлена задача вирішується тим, що в методі відбору вівцематок в охоті, в якому використовують баранів-пробників і обмежений простір з групою маток, згідно винаходу, останній обладнують годівницями, які упорядковують вівцематок в орієнтованому положенні і створюють вільний доступ барана-пробника для обнюхування і здійснення садок на матку

Обладнання годівницями обмеженого простору (відділку загону) дозволяє упорядкувати групу вівцематок в орієнтованому положенні: передньою частиною з головою - до годівниці, а задньою частиною - до проходів. Таке положення вівцематки створює вільний доступ барана-пробника для здійснення садки на матку

Вільний доступ барана-пробника до кожної вівцематки індивідуально дозволяє не тільки відібрати вівцематок в охоті з явно вираженими симптомами, а також в стані "тихої охоти", тобто

(13) A

(11) 60848

(19) UA

проводити більш повне виявлення таких тварин і проводити "ручну злучку" за один обхід

Приклад конкретного виконання

На фіг. представлена схема методу відбору вівцематок в охоті. Загн для отари розділяють на три відділки

1-й відділок - для отари вівцематок перед розподілом на групи і відправки на вибірку,

2-й відділок - обмежений простір, обладнаний годівницями 4 для групи вівцематок і вибірки тих, які в охоті,

3-й відділок - для вівцематок після перевірки без симптомів охоти

Вівцематок в першому відділку ділять на групи, щоб послідовно їх направляти в другий

У другому відділку розташовують годівниці рядами на відстанях, забезпечуючи оптимальний підхід вівцематок до корму, а також можливість вільного проходу вівчарів і проведення баранів-пробників на повідку

Вранці в годівниці другого відділку засипають зернофураж і запускають відокремлену від отари першого відділку групу вівцематок. Сюди ж направляють декілька баранів-пробників на повідку у вівчарів

Першочерговість кормового інстинкту та статевого примушує тварин упорядковано розміщатися біля годівниць в орієнтованому положенні і адекватно реагувати на дії барана-пробника

Проходячи понад рядами упорядкованих і орієнтованих головами до годівниць вівцематок барани-пробники, обнюхують кожну, по запаху і поведінці матки, визначають їх фізіологічний стан

Ті матки, на яких барани-пробники роблять садки і вони при цьому нерухомі - знаходяться в стані охоти. Для помітки вівцематок в охоті використовують спеціальні тампони з барвниками, які кріпляться в нижній частині грудей барана-пробника

Коли барани-пробники визначають всіх вівцематок в охоті, їх відправляють на запліднення, а решту - у третій відділок для перегонки до загальної отари

Потім у другий відділок направляють нову групу з першого відділку вівцематок для відбору баранами-пробниками, і таким чином повторюють вище описані операції технологічного циклу до повної перевірки всієї отари

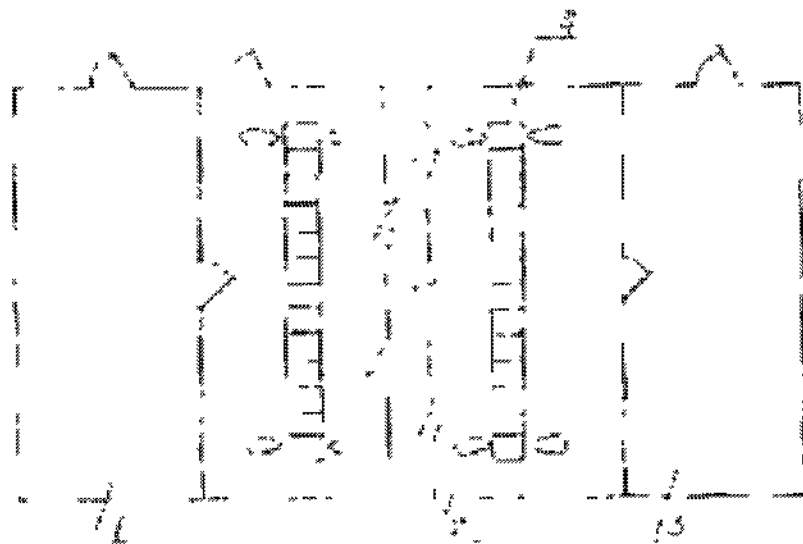
Впровадження розробленого нового методу дозволить забезпечити високу заплідненість вівцематок за рахунок ретельного (пильного) вибору їх в охоті та своєчасного запліднення

Неповний вибір вівцематок в охоті призводить до перегулів, гальмує запліднення, підвищує яловість

Запропонований метод дозволяє ретельніше проводити відбір в особливому фізіологічному стані - охоті, що значно зменшується кількість перегулів при цьому підвищується плодючість. А при зимових окотах вона на 15-20% вище, ніж при весняних

Бібліографія

1 В.О. Сухарьов, О.П. Дерев'янка "Технологія виробництва вовни і баранини" - Навчальний посібник - Харків, 2003 - 74с

Фіг.